

KORRALDUS

14.08.2025 nr DM-132450-7

Murese IV uuringuruumi geoloogilise uuringu loa nr L.MU/524668 andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, § 35, haldusmenetluse seaduse § 61, Viljandi Vallavalitsuse 01.07.2025 korralduse nr 265 ning OÜ Raidano 26.05.2025 esitatud taotluse nr T-L.MU/1029013, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Anda OÜ-le Raidano (registrikood 10883911) Murese IV uuringuruumi geoloogilise uuringu luba nr L.MU/524668 kehtivusajaga 3 aastat.

1.2. Avalikustada OÜ-le Raidano Murese IV uuringuruumi uuringuloa nr L.MU/524668 andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Käesolev korraldus on uuringuloa nr L.MU/524668 lahutamatu osa. Uuringuluba nr L.MU/524668 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

2. ASJAOLUD

2.1 OÜ Raidano (registrikood 10883911, aadress Kesk kaar 12, Tartu; edaspidi ka *taotleja*) esitas 26.05.2025 Keskkonnaametile Murese IV uuringuruumi geoloogilise uuringu loa (*uuringuloa*) taotluse, mis on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (*KOTKAS*) 26.05.2025 menetluse nr M-132450 juurde.

Taotletav Murese IV uuringuruum asub Viljandi maakonnas Viljandi vallas Raassilla külas eraomandisse kuuluvatel kinnistutel Liiva (katastritunnus 79701:004:0067, registriosa nr 3584539) ja Muresepõllu (katastritunnus 79701:004:0069, registriosa nr 3584439).

Taotletav Murese IV uuringuruum koosneb kahest lahustükist, uuringuruumi teenindusala kogupindala on 9,34 ha. Tegemist on liiva ja kruusa tarbevaru uuringuga, mille käigus planeeritakse rajada kuni 25 uuringukaevet ja kuni 10 puurauku sügavusega kuni 15 m. Hüdrogeoloogilise katsetööna mõõdetakse veetasemed ning muud kavandatavad sihtotstarbelised tööd on järgmised: terastikulise koostise määramine, filtratsiooniomaduste määramine, uuringuruumi teenindusala topograafiline mõõdistamine. Loa taotletav kehtivusaeg on 3 aastat.

Taotletav Murese IV uuringuruum kattub Murese kruusamaardla (registrikaardi nr 719) ehituskruusa aktiivse reservvaru plokiga 8 ja ehituskruusa prognoosvaru plokiga 13. OÜ Raidano otsib võimalusi laiendada kaevandamistegevust Murese kruusamaardlas eesmärgiga planeerida tegevust pikemas perioodis. Taotletavas uuringuruumis on eeldused ehitusmaavara levikuks olemas, mida kinnitavad varasemad uuringud. Positiivsete uuringu tulemuste/maavara esinemise korral on arendajal soov taotleda alale keskkonnaluba maavara kaevandamiseks.

2.2. Taotletava uuringuruumi lahustükkide vahel kulgeb avalikus kasutuses olev kruuskattega Raassilla-Panni tee nr 7970516 (89901:001:0712 ja 89901:001:0709). Taotluse seletuskirja kohaselt uuringupunkte tee vahetusse lähedusse ei rajata ning tee kaitsevööndi laius sh maavaravaru arvele võtmine kooskõlastatakse uuringu käigus kohaliku omavalitsusega.

Taotletava uuringuruumi põhjapoolset teenindusala läbib loode-kagusuunaliselt 35 - 110 kV elektriõhuliin (kõrgepingeliin) 35kV AS-95 (vid ELV228252510-2). Liinimaste taotletava uuringuruumi teenindusalale ei jää. Taotluse seletuskirja kohaselt elektriliini kaitsevööndisse uuringupunkte ei rajata ja maavaravaru arvele võtmine kooskõlastatakse uuringu käigus liini valdaja Elektrilevi OÜ-ga.

Uuringuloa taotlust on kontrollinud riigiasutus, kelle ülesanne on tagada riigi geoloogiaalane pädevus (Eesti Geoloogiateenistuse 29.05.2025 kiri nr 13-1/25-876).

Riigilõivuseaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt on riigilõiv 1060 eurot tasutud 26.05.2025.

Murese IV uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte. Lähim kaitseala on Loodi looduspark (KLO1000241), mis asub ca 3,8 km kaugusel.

Murese IV uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää kultuurimälestisi (muinsuskaitse- ega pärandkultuuri objekte). Lähim muinsuskaitseobjekt, arheoloogiamälestis asulakoht (registreerimisnumber 13274) jääb ca 1,1 km kaugusele.

2.3. Maapõueseaduse (*MaaPS*) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (*HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 30 lõike 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa taotluse menetluse algatamise teate 13.06.2025 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas avatud menetluse algatamisest menetlusosalisi 13.06.2025 kirjaga nr DM-132450-3. Kuni uuringuloa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

Avalikustamise käigus ettepanekuid/vastuväiteid ei laekunud.

MaaPS § 27 lõike 7 kohaselt saadab loa andja uuringuloa taotluse arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse

kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Avatud menetluse algatamise teade ja taotlus on edastatud Viljandi Vallavalitsusele 13.06.2025 kirjaga nr DM-132450-4, milles määrati taotlusele arvamuse andmise tähtajaks 14.08.2025.

Viljandi Vallavalitsus (Viljandi Vallavolikogu 27.04.2023 määruse nr 36 „Õigusaktidega kohaliku omavalitsuse, kohaliku omavalitsuse organi või kohaliku omavalitsuse üksuse pädevusse antud keskkonna alaste küsimuste lahendamise volitamine“ § 1 lg 1 sätestab, et maapõuaseaduses sätestatud küsimuste otsustamine ja ülesannete täitmine on delegeeritud Viljandi Vallavalitsusele) nõustus 01.07.2025 korraldusega nr 265 (registreeritud KOTKAS-s 02.07.2025 numbriga DM-132450-5) Muresse IV uuringuloo andmisega tingimusi ja vastuväiteid esitamata.

MaaPS § 30 lõike 5 alusel pani Keskkonnaamet haldusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja 23.07.2025 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks kaks nädalat teate avaldamisest alates. Lisaks teavitati eelnõude valmimisest asjast huvitatud isikuid ja Viljandi Vallavalitsust 23.07.2025 kirjaga nr DM-132450-6. Avalikustamise käigus ettepanekuid/vastuväiteid ei laekunud.

Vastavalt HMS § 49 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ja lõikele 3 taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet küsis OÜ-lt Raidano 23.07.2025 kirjaga nr DM-132450-6 arvamust või vastuväiteid uuringuloo andmise korralduse ja uuringuloo eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest, hiljemalt 06.08.2025.

OÜ Raidano arvamust ei avaldanud.

3. KAALUTLUSED

3.1. Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloo alusel (MaaPS § 17 lõige 2). Uuringuloo saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloo andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (*KeHJS*) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (*KMH*) kohustuslik *KeHJS* § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, *KeHJS* § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda *KMH* algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele *KeHJS* § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. *KeHJS* § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu¹“ (*määrus nr 224*). Loa taotleja kavandatav tegevus

ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul KMH algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega KMH vajalikkuse kaalumine.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (MaaPS § 17 lõiked 3 ja 4). Uuringuloa alusel võib hüdrogeoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punkti 1 kohane tegevusluba. Geoloogilise uuringu teostajaks on taotluse vormil märgitud OÜ Inseneribüroo STEIGER (reg.kood 11206437, aadress Männiku tee 104/1, Nõmme linnaosa, Tallinn).

Juhul kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava ja jäätmekava ladestamiskoht ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse (*JäätS*) § 35² tähenduses, tuleb uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava (MaaPS § 28 lõige 5). Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse *JäätS* §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Uuringuloa taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmekava ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

Keskkonnaamet kontrollis OÜ Raidano 26.05.2025 esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-s, keskkonnaministri 09.01.2020 määruses nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ja KeHJS-s sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloa menetlemiseks.

3.2. HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja –vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määruses sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata. Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmekava käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Murese IV uuringuruumi teenindusala ei kattu kitsendusi põhjustavate objektidega, v.a üle põhjapoolse lahustüki kulgev elektriõhuliin. Taotluse seletuskirja kohaselt liinimaste taotletava uuringuruumi teenindusala ei jää, elektriliini kaitsevööndisse uuringupunkte ei rajata ja maavaravaru arvele võtmine kooskõlastatakse uuringu käigus liini valdajaga. Lisaks on loa omanikul kohustus järgida õigusaktides kehtestatud asjakohaseid nõudeid ka ilma nende uuringuloa täiendavateks tingimusteks lisamiseta.

Eeltoodu alusel puudub vajadus määrata uuringuloale täiendavaid tingimusi.

Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS §-s 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Liiva ja kruusa uuringuteks tehtavate geoloogiliste uurimistöödega ei kaasne olulist vibratsiooni-, valguse-, soojuse-, kiirguse- ja lõhnahäiringut. Mõningal määral tekitavad uuringut teostavad masinad müra, aga seda võib võrrelda põllumajandusmasinate tekitatava müraga, olles pigem väiksem. Geoloogilise uuringu läbiviimine ei kahjusta ümbritseva keskkonna vastupanuvõimet, kuivõrd uuringutega kaasnev mõju on minimaalne ega ulatu uuringuruumi teenindusala piiridest väljapoole. Geoloogiline uuring ei mõjuta põhjavee seisundit, kuna uuringute käigus ei viida läbi katsepumpamisi, põhjavee alandamist ega põhjavee juhtimist alalt välja. Uuringu käigus mõõdetakse kaevandisse ilmuva vee tase. Veetaseme mõõtmine ei põhjusta põhjavee taseme alanemist ega mõjuta muul moel põhjavee seisundit. Lisaks suletakse kaeveõõned kohe peale proovide võtmist väljatud materjaliga (mida ei ole vaja kasutada laboratoorsete katsete läbiviimiseks). Uuringute läbiviimine ei too kaasa ohtu põhjavee seisundile (st kvaliteedile, tasemele, koostisele jms) olenemata selle kaitstuse tasemest.

MaaPS § 27 lõigetes 3-6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloa andmiseks ei olnud ja sellest tulenevat keeldumise alust ei esine.

MaaPS § 35 lõike 1 punktidest 1 - 5, 8 ja 11 ja lõike 2 punktidest 2-3 tulenevat keeldumise alust menetluse käigus ei ilmnenu. Murese IV uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega keskkonnaregistrisse kantud muid kaitstavaid loodusobjekte, samuti ei ulatu uuringuruumis tehtavate välitööde mõju uuringuruumi piiridest väljapoole. Alal ei asu muinsuskaitseobjekte ega kinnismälestisi.

MaaPS § 35 lõike 1 punkti 9 alusel keeldutakse uuringuloa andmisest, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga.

Kuna uuringuluba ei anna selle omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse keskkonnaluba kaevandamiseks, on uuringuloa taotlemine ja uuringu teostamine taotleja enda risk ning kulu. Geoloogilise uuringu tegemine ja varu arvele võtmine keskkonnaregistri maardlate nimistus ei anna taotlejale kaevandamise õigust, kuid annab maavarade otsingu ja uuringu seisukohalt olulist informatsiooni. Seega ei esine MaaPS § 35 lõike 1 punkti 9 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 35 lõike 1 punkti 10 alusel keeldutakse uuringuloa andmisest, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus uuringuloa andmisega. Murese IV uuringuruumi uuringuloa taotlus on edastatud Viljandi Vallavalitsusele 13.06.2025 kirjaga nr DM-132450-4, milles

määrati taotlusele arvamuse andmise tähtajaks 14.08.2025. Viljandi Vallavalitsus nõustus 01.07.2025 korraldusega nr 265 Murese IV uuringuloo andmisega tingimusi ja vastuväiteid esitamata. Seega ei esine MaaPS § 35 lõike 1 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 35 lõige 2 punkt 1 sätestab, et uuringuloo andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning OÜ Raidano ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri teade 13.08.2025).

Eeltoodu alusel võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloo andmisest keeldumise alused puuduvad.

Uuringuluba ei anna selle omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamiseks keskkonnaluba ning uuringuloo saamisel ei teki õiguspärast ootust keskkonnavalua saamiseks.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Merike Rosin

peaspetsialist juhataja ülesannetes

maapõuebüroo

Lisad:

1. Geoloogilise uuringu luba
2. Plaan (Murese IV GULT) (2).pdf

Teadmiseks: Eesti Geoloogiateenistus, Viljandi Vallavalitsus

Marin Varblane

vanemspetsialist

maapõuebüroo